

مسئولیت پذیری زن از دیدگاه امام خمینی (ره)

امام خمینی (ره) به حضور و مشارکت فعال زنان در عرصه های فرهنگی، اقتصادی و حتی نظامی افتخار می کنند و حتی بالاتر از این آمادگی نظامی زنان را برای دفاع از اسلام از واجبات شرعی مهم می دانند.

خبرگزاری مهر- امام خمینی (ره) به حضور و مشارکت فعال زنان در عرصه های فرهنگی، اقتصادی و حتی نظامی افتخار می کنند و حتی بالاتر از این آمادگی نظامی زنان را برای دفاع از اسلام از واجبات شرعی مهم می دانند.

از زمانی که فرد در دوران بلوغ خود را می شناسد، سعی می کند از طریق مسئولیت هایی که می پذیرد ارزش خود را بازیابد. در میان مسئولیت ها، خود را محک زند و آزادی پذیریش و یا عدم پذیرش را تجربه می کند. انسان و مسئولیت او، اموری هستند که قابل جداسازی نمی باشند و هیچ موجودی جز انسان مسئولیت پذیر نیست و انسان بدون این ویژگی از نظر محتوایی از حالت انسان خارج می شود.

انسان که جانشین خداست شامل مرد و زن می شود. اما اسلام نقش و وظایف مرد و زن را برحسب تفاوت ها و تخصص های هر کدام تقسیم کرده است. مثلا در حوزه خانواده زن که عاطفه و احساس لازم برای سرپرستی و مراقبت از کودک را دارد، این مسئولیت را به عهده می گیرد و مرد که قوای بدنی مناسب را داراست کارهای سخت بیرون از منزل را به عهده دارد تا اداره خانواده را به انجام رساند. احادیث شریف ائمه (ع) نیز برای تشویق هر کدام از آنها در ایفای نقش خود تاکید دارد مثلا حدیث "بهشت زیر پای مادران است" برای تشویق زن در اجرای نقش مهم خود در خانه و برای مرد حدیث "هر کس برای تامین زندگی خانواده خود زحمت بکشد مانند کسی است که در راه خدا به خون غلتیده است"، آمده است.

اما در جامعه، مسئولیت و نقش زن با آنچه که در عقاید و نظریات اسلامی آمده است، تفاوت پیدا کرد زیرا در ابتدا پیروان مکتب خلفا نظر مشخصی درباره نقش و نحوه حضور زن در اجتماع نداشتند و فقط بر حرکت زن در حوزه وظایف خانواده تاکید می کردند، اما مکتب اهل بیت (ع) دیدگاه فلسفی کامل و مناسبی درباره حضور زن در جامعه دارد و البته علما در نحوه این حضور اختلاف دارند که این اختلاف باعث تفاوت نظریات راجع به حجاب زن شده است.

گروهی از علما معتقدند که مسئولیت زن تنها به خانواده و محیط های زنانه محدود می شود و انجام واجبات شرعی مانند تولی و تبری و دفاع از اسلام و امر به معروف و نهی از منکر نباید از حدود این حوزه زنانه خارج شود و بر این اساس ظاهر شدن صورت و دست های زن تا میچ و اختلاط با مردان را حرام داشته اند؛ اما گروه دیگری از علما معتقدند که انجام همه این امور توسط زنان با توجه به موازین شرعی در صورتی که از هرگونه خود آرایی محرک و مفسده دار پرهیز کنند، مانعی ندارد.

امام خمینی (ره) از حامیان همین نظریه است، ایشان به حضور و مشارکت فعال زنان در عرصه های فرهنگی، اقتصادی و حتی نظامی افتخار می کنند و حتی بالاتر از این آمادگی نظامی زنان را برای دفاع از اسلام از واجبات شرعی مهم می دانند و در یکی از سخنرانی های خود تاکید کردند که حضور زن در عرصه های سیاسی لازم است و فرمودند: و امروز زنان در جمهوری اسلامی، همدوش مردان در تلاش برای سازندگی خود و کشور هستند.

در دیدگاه حضرت امام خمینی (ره) زنان از ستم و ظلم دوگانه در کشورهای اسلامی رنج می بردند که از یک سو سنتها و رسوم عقب مانده اجتماعی و از سوی دیگر سیطره و سلطه حکومت های محلی و بیگانه بوده است و باعث ایجاد دیدگاههای نادرست و ویژگی های ناصحیح درباره زن شده است مانند آنکه زن ناقص العقل و ناقص الدین و اسرافکار و... است.

زن باید در این شرایط برای رهایی خود از این چهره تغییر یافته و نادرستی که از او ارائه شده است، تلاش کند و آزادی او از این قید و بند ها ممکن نیست مگر آنکه: اولاً؛ دیدگاهها تصورات درستی درباره سرشت و هویت انسانی خود کسب کند و ثانیاً؛ مسئولیت انسانی خود را در زندگی و در عرصه استحکام خانواده و جامعه و انجام نقش فعال خود بپذیرد و بر دوش کشد و در راستای پایبندی به اسلام ناب محمدی (ص) زن ایرانی مصداق و نمونه بارزی است که از قید و بندهای روحی رها شد و با بر دوش کشیدن مسئولیت خود، موجب افتخار امام خمینی گردید که در وصیت خود به زنان آورده اند: ما مفتخریم که بانوان با آزادی شجاعانه خود بر مبنای ایمان، از محرومیت هایی که توطئه دشمنان و با آشنایی دوستان نسبت به احکام اسلام و مقاصد قرآن بر آنها بلکه بر اسلام و مسلمانان تحمیل نمودند شجاعانه و متعهدانه خود را رها کرده و از قید خرافاتی که دشمنان برای منافع خود به دست نادانان و آخوندهای بی اطلاع از مصالح مسلمین به وجود آمده بودند، خارج نموده اند. (صحیفه امام، ج 21 ص 398)